

**NOVÉ TECHNOLOGIE
VÝZKUMNÉ CENTRUM
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI**

ODBOR MATERIÁLY A TECHNOLOGIE

FUNKČNÍ VZOREK

***TENKOVSTVÝ SOLÁRNÍ ČLÁNEK NA BÁZI AMORFNÍHO
KŘEMÍKU***

Autor: *Ing. Lucie Prušáková,
Doc. RNDr. Pavol Šutta, Ph.D.*

Číslo projektu: *1M06031*

Číslo výsledku: *NTC-FV-10-09*

Odpovědný pracovník: *Ing. Lucie Prušáková*

Vedoucí odboru: *Doc. RNDr. Pavol Šutta, Ph.D.*

Ředitel centra: *doc. Dr. RNDr. Miroslav Holeček*

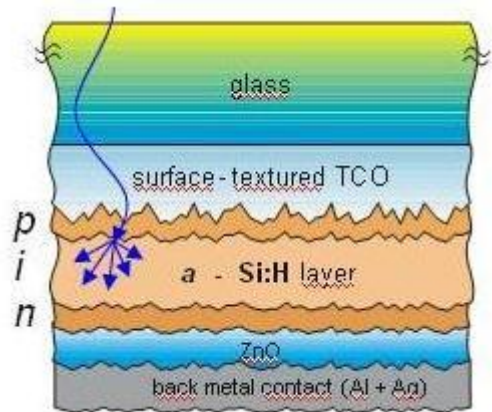

Popis funkčního vzorku:

V návaznosti na probíhající studii mikrostruktury, optických a elektrických vlastností amorfního hydrogenizovaného křemíku ($a\text{-Si:H}$), transparentních vodivých oxidů (TCO) a chování rozhraní jednotlivých vrstev byly zvoleny parametry pro růst tenkovrstvého solárního článku na bázi $a\text{-Si:H}$ (Obr. 1). Pro růst $p\text{-i-n}$ struktury byla zvolena technologie plazmou podpořené chemické depozice z plynné fáze (Plasma Enhanced Chemical Vapour Deposition – PECVD) za využití čtyřkomorového systému AMOR v laboratořích DIMES (DELFT, Nizozemí).

<http://katana.dimes.tudelft.nl>

Výroba solárního článku proběhla v těchto krocích. Skleněná podložka s vrstvou 800nm SnO_2 (ASAHI U-type TCO) byla po chemickém čištění vložena do reakční komory. Povrch TCO byl plazmochemicky čištěn ve vodíkové atmosféře. Pro růst vrstvy s p -typovou vodivostí byla použita směs prekurzorů SiH_4 , B_2H_6 (2% v H_2) a CH_4 . Po dalším plazmochemickém leptání ve vodíkové atmosféře byla vytvořena přechodová vrstva („Buffer layer“) SiC ze směsi prekurzorů SiH_4 , CH_4 a H_2 . V SiH_4 atmosféře byla vytvořena intrinsická (i) vrstva, v níž je generována velká většina elektronů a děr. Vrstva s p -typovou vodivostí byla vytvořena ze směsi prekurzorů SiH_4 a PH_3 (2% v H_2). Zadní kovové kontakty Ag a Al byly napařeny.

Obr. 1.: Schematické znázornění struktury tenkovrstvého solárního článku s absorpční vrstvou $a\text{-Si:H}$

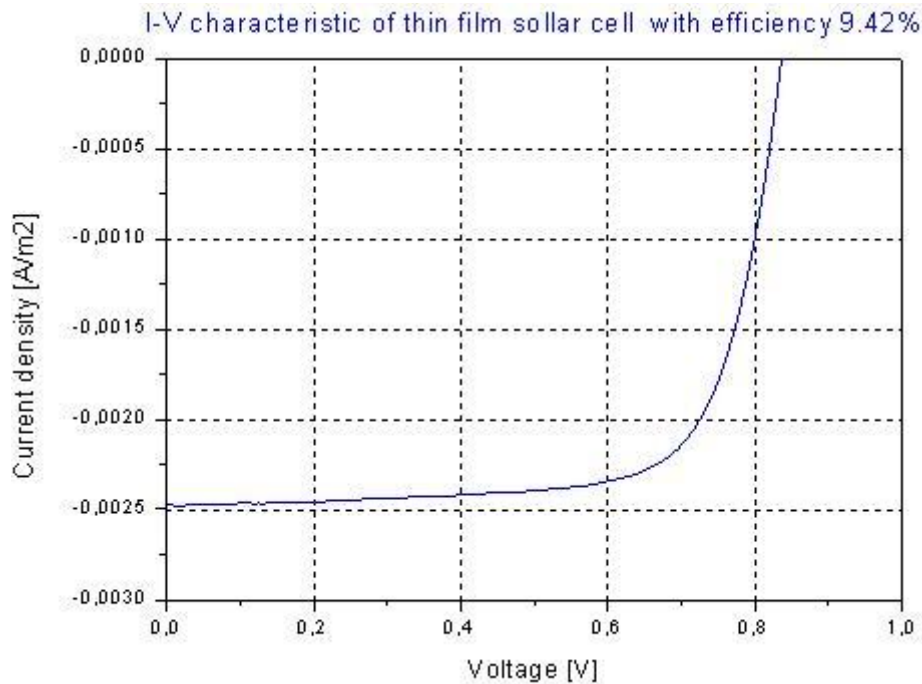
Sled jednotlivých vrstev fotovoltaického článku a jejich tloušťky:

- skleněný substrát – sklo Corning Eagle (1mm)
- ASAHI U-type (SnO_2) TCO (800nm)
- p -typ $a\text{-Si:H}$ (10nm)
- přechodová vrstva $a\text{-SiC:H}$ (5nm)
- intrinsická absorpční vrstva $a\text{-Si:H}$ (300nm)
- n -typ $a\text{-Si:H}$ (20nm)
- kovové kontakty Ag (40nm) a Al (300nm)

Parametry solárního článku (Tab. 1) byly získány analýzou $V\text{-}A$ charakteristiky (obr. 2) měřené za standardizovaných podmínek tj. spektrální složení záření zdroje AM1.5, které odpovídá slunečnímu záření na Zemském povrchu při zahrnutí vlivu atmosféry.

Tab. 1.: Parametry tenkovrstvého solárního článku na bázi amorfního křemíku získané analýzou V-A charakteristiky (eff – účinnost, Voc – napětí naprázdno, FF – fill faktor)

eff [%]	Voc [V]	FF [-]
9.42	0.836	0.728

Obr. 2.: V-A charakteristika solárního článku měřená při standardizovaných podmínkách AM1.5 na Oriel Corporation solárním simulátoru